

Ch – 1

Qus.1

1 : कम पुरोहितं ईडे?

➤ अग्निम पुरोहितं ईडे ।

2 : यज्ञस्य देवः कः अस्ति ?

➤ यज्ञस्य देवः अग्निः अस्ति ।

3 : अह की चरिष्यामि ?

➤ अहम अंतर्ाल सत्य गमनाय व्रत चरिष्यामि ।

4 : दिव्यैः स्तवैः के स्तुवन्ति ?

➤ भ्रह्मा, वरुणः, इन्द्रः, रुद्रः, मरुतः, च दिव्यैः स्तवैः स्तुवन्ति ।

5 : वय क शरण व्रजाम ?

➤ वय निरालम्बन ईश शरण व्रजामः ।

Qus.2

1: अह रत्नधातमम् ईथे।

➤ अग्निन

2: इदं अहम उपैमी ।

➤ सत्यम

3 : योगिनीः पश्यन्ति ।

➤ मनसा

4 : सुरासुरगणाः देवस्य न विदुः ।

➤ अन्तम्

5 : વય ત્વા જગત્સાક્ષિરૂપમ્ |

➤ નમામ:

Qus.3

1 : દેવાય નામ: | (કસ્મૈ)

➤ કસ્મૈ નામ: ?

2 : સાઙ્ગ-પદક્રમોપનિષદૈ: વેદૈ: સામગા: ગાયન્તિ | (કે)

➤ સાઙ્ગ-પદક્રમોપનિષદૈ: વેદૈ: કે ગાયન્તિ ?

3 : યોગિન: દેવ પશ્યતિ | (કમ)

➤ યોગિના: કમ પશ્યન્તિ ?

Qus.4

1: અગ્નિદેવની કઈ કઈ વિશેષતાઓ મંત્રમાં વર્ણવી છે ?

➤ અગ્નિદેવ યજ્ઞના પુરોહિત અને કુળગુરુ (યજમાનના અભીષ્ટ કે સંસ્કારાદિ કર્મને કરાવનાર ગોર) છે. યજ્ઞ કરાવનાર ભ્રાહ્મણ છે, દિવ્ય પ્રકાશથી તેજોમય દેવ છે, હોમ-હવન કરનાર છે તથા રત્નોને ધારણ કરનાર છે.

2 : અગ્નિથી કયું વર્ત લેવામાં આવ્યું છે ?

➤ અસત્યના માર્ગથી સત્યના માર્ગ પર જવાનું વર્ત અગ્નિથી લેવામાં આવ્યું છે.

3 : યોગીઓ કોનાં દર્શન કરે છે ?

➤ યોગીઓ ધ્યાનની અવસ્થાને પ્રાપ્ત થયેલા મન વડે દિવ્યરૂપ ધારી પરમેશ્વરનાં દર્શન કરે છે.

4 : ભક્ત જેના શરણમાં જાય છે, તે દેવતત્વ કેવું છે ?

➤ ભક્ત જેવા શરણમાં જાય છે. તે દેવતત્વ ભયજનક સંજોગોનું ભયરૂપ તત્વ છે. ભયાનક સંજોગોમાં ભયાનક છે. પ્રાણિમાત્રની ગતિરૂપ છે, પવિત્ર વસ્તુઓમાં પાવન છે, ઉચ્ચ પદોનું એકમાત્ર નિયંત્રક છે, ઉત્તમમાં ઉત્તમ અને રક્ષકોમાં રક્ષક છે.

Qus.5

1. : अग्निमिले रत्नधातमम् ॥

- अग्निमीळे पुरोहित यज्ञस्य देवमृत्विजम् ।
होतार रत्नधातमम् ॥

2 : नमःशम्भवाय शिवतराय च ॥

- नमः शम्भवाय च नमः शिवाय च शिवतराय च ॥
मयस्कराय च नामः शिवाय च शिवतराय च ॥

3: वय त्वा स्मरामो व्रजामः ॥

- वय त्वा स्मरामो वय त्वा भजामो
वय त्वा जगत्साक्षिरूप नमामः ।
संदेक निधान निरालम्बमीशम्
भवाम्भोधिपोटा शरण्य व्रजामः ॥

6.'क' विभागं 'ख' विभागेन सह यथार्थ रीति संयोजयति 'क'

'क' विभागं	'ख' विभागे
(1) अग्निम्	(1) नमः
(2) शिवाय	(2) पुरोहितम्
(3) दिव्यैः	(3) न विदुः
(4) अन्तम्	(4) प्राणिनाम्
(5) सामगाः	(5) स्तवैः
(6) गतीः	(6) गायन्ति

- (1) अग्निम् - पुरोहितम्
- (2) शिवाय - नमः
- (3) दिव्यैः- स्तवैः
- (4) अन्तम् - न विदुः
- (5) सामगाः- गायन्ति
- (6) गतिः-प्राणिनां

